

Godsdienst en levensbeschouwing horen thuis in openbaar onderwijs

HANS TEEGELBECKERS, DIRECTEUR
VOS/ABB, VERENIGING VAN OPENBARE
EN ALGEMEEN TOEGANKELIJKE
SCHOLEN

Het IMF (Internationaal Monetair Fonds) adviseert het kabinet om miljarden extra te investeren, onder andere in het onderwijs. Prima idee. Laten we beginnen met een solide financiering van godsdienst en levensbeschouwing in de openbare scholen.

Openbaar onderwijs staat open voor alle leerlingen, dus ook voor kinderen van wie de ouders waarde hechten aan onderwijs vanuit een godsdienstige of levensbeschouwelijke richting. Staatssecretaris Sander Dekker van onderwijs wil dat vreemd genoeg niet zien. Dat bleek onlangs tijdens een debat in de Tweede Kamer over de manier waarop lessen godsdienst en levensbeschouwing in de openbare basisscholen worden betaald. Deze lessen worden gegeven door ongeveer 600 vakbekwame docenten aan in totaal 75.000 leerlingen van openbare scholen.

Dekker vindt dat ouders die godsdienst en zingeving belangrijk vinden maar moeten kiezen voor bijvoorbeeld een protestants-christelijke, katholieke of islamitische school en de openbare school links kunnen laten liggen. Het mooie van openbaar onderwijs is echter dat het van en voor iedereen is. Door de ontmoeting met de ander leren kinderen in de openbare school van en met elkaar, ook op het gebied van godsdienst, levensbeschouwing en zingeving. Als iedereen met een bepaalde geloofs- of levensbeschouwelijke visie een eigen school moet opzoeken, zoals Dekker kortweg stelt, worden het belang en het rijke karakter van de openbare school miskend.

In de huidige politieke discussie over de structurele bekostiging van lessen godsdienst en

levensbeschouwing gaf de staatssecretaris kort geleden aan hier niet voor te zijn. Regeringspartij PvdA en de fracties van de ChristenUnie en het CDA willen dit nadrukkelijk wel. Zij dringen erop aan de huidige tijdelijke subsidie van 10 miljoen euro, die elk jaar kan worden afgeschaft, in de wet te verankeren.

Als dat gebeurt wordt tienduizenden ouders en kinderen, de openbare scholen en de betrokken docenten zekerheid geboden. De voorgestelde wettelijke verankering is niet meer dan logisch. De wet stelt immers al dat de openbare scholen gelegenheid moeten bieden aan lessen godsdienst en levensbeschouwing als ouders daarom vragen. Het mag duidelijk zijn dat zonder geld die wettelijke taak niet kan worden uitgevoerd.

De structurele financiering is al in 2009 aangekondigd door de Tweede Kamer, maar er kwam uiteindelijk een niet-structurele subsidie. Dekker probeerde in 2013 deze subsidie weer te schrappen, maar hij vond toen gelukkig een meerderheid van de Tweede Kamer op zijn pad die dit tegenhield.

Niet te betalen

De staatssecretaris zet nu vraagtekens bij de financiële dekking van het plan om de bekostiging alsnog structureel te maken, omdat de kosten waarschijnlijk oplopen tot 15 miljoen euro per jaar. Dekker zegt dat hij dat niet kan betalen. Feitelijk gezien heeft hij daarin gelijk, want hij heeft te dealen met de onderwijsbegroting, maar hij weet ook dat er meer financiële ruimte is. Het IMF rekende onlangs voor dat het kabinet 2 tot 4 miljard euro per jaar extra kan investeren in andere onderwijs. Dat is nogal wat. Het zekerstellen van de subsidie voor godsdienstig en humanistisch

vormingsonderwijs van 10 miljoen euro per jaar en de verwachte kostenstijging van 5 miljoen passen daar gemakkelijk in.

En als hij die 5 miljoen euro extra echt te veel vindt, dan schaft Dekker toch gewoon de verplichte rekentoets in het voortgezet onderwijs af. Hij is zo langzamerhand de enige die dat nog een goed instrument vindt. Zonder die rekentoets komt er 5 miljoen euro vrij.